

Til
Socialdirektøren
UU-lederen

Ny kommunal opgave: Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov

Resumé

Folketinget har pr. 1. juni 2007 vedtaget lov om en ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (L196). Loven giver kommunerne ansvaret for en ny 3-årig individuelt tilrettelagt ungdomsuddannelse for unge under 25 år, som ikke er i stand til at følge en ordinær ungdomsuddannelse med specialpædagogisk støtte. Uddannelsen skal understøtte, at flere unge får en ungdomsuddannelse.

KL skønner på det foreliggende grundlag, at opgaven er underfinansieret. De økonomiske rammer for opgaven er imidlertid ikke endeligt fastlagt, idet der i henhold til økonomiaftalen nedsættes et hurtigt arbejdende udvalg, der skal se på de økonomiske forudsætninger. KL anbefaler derfor, at kommunerne ikke tager endelig beslutninger om tilrettelæggelsen af uddannelsen, før økonomien er fastlagt. Samtidig er det KL's opfattelse, at det vil være praktisk umuligt for kommunerne at være parat til at udbyde uddannelsen pr. 1. august 2007, som loven foreskriver.

Sagen

Formålet med ungdomsuddannelsen er, at unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og evt. til videre uddannelse og beskæftigelse. Kommunen skal udstede et kompetencepapir efter endt uddannelse.

Kommunalbestyrelsen har, jf. lovens § 3, kompetence til at beslutte, om den unge er omfattet af lovens målgruppe og dermed har retskrav på uddannelsen, jf. herunder.

ADMINISTRATIV INFORMATION

Den 2. juli 2007

Info nr 2050

Sagsid 000179176

Ref JBA
jba@kl.dk
Dir 3370 3230

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/5

Retskrav

Retskravet betyder, at kommunen skal tilrettelægge et individuelt uddannelses tilbud for unge, som ønsker tilbuddet, og som ikke har mulighed for at gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse med specialpædagogisk støtte. Omvendt er der ikke retskrav på uddannelsen, hvis den unge er i stand til at følge et andet ungdomsuddannelses tilbud. Den unge kan klage til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning om tilbud eller afslag på tilbud, samt om indholdet af ungdomsuddannelsen.

Tværgående koordinering omkring Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU)

UU er tiltænkt en central rolle i tilrettelæggelsen af den nye uddannelse. UU skal efter samråd med den unge og forældrene indstille til kommunalbestyrelsen, om den unge kan optages på ungdomsuddannelsen. UU er desuden ansvarlig for udfærdigelsen af den individuelle uddannelsesplan, som reelt udgør uddannelsen.

KL anbefaler, at uddannelsen tilrettelægges i et tæt samspil mellem UU, socialforvaltning og jobcenter, samt evt. egu-vejledningen. De unge i målgruppen vil ofte modtage ydelser fra socialforvaltningen, hvorfor der er behov for en koordinering og samspil om sammensætningen af ydelserne. Der bliver ligeledes behov for at afdække kommunens kontakter til det lokale arbejdsmarked og erfaring med fremskaffelse af praktikpladser. Samspillet skal også sikre enighed om hvilke tilbud, det er hensigtsmæssigt, at UU indstiller til.

Indhold

Loven stiller krav til, at uddannelsen skal have følgende indhold:

- Et afklaringsforløb på op til 12 uger.
- Undervisningstimetallet skal mindst udgøre 840 timer årligt (60 minutter er lig med en undervisningstime).
- Andelen af praktiske aktiviteter, herunder praktik, kan højst udgøre 280 timer årligt.
- Praktiske aktiviteter, herunder praktik og undervisning på andre undervisningsinstitutioner, indgår i det årlige undervisningstimetal med 4,2 timer pr. dag.

Der er mulighed for, at den unge kan afbryde uddannelsen efter eget ønske eller på grund af sygdom. Uddannelsen kan dermed strække sig over mere end 3 år, men skal dog færdiggøres senest 5 år efter, at den er påbegyndt. Der gives ikke SU eller anden støtte under uddannelsen, hvorfor den unge fortsat skal have forsørgelsesmæssige foranstaltninger, eller andre sociale ydelser under uddannelsen.

Målgruppen

Kommunen skal sikre, at unge i målgruppen orienteres om tilbuddet. Tilbuddet gives i forbindelse med undervisningspligtens ophør. Dvs., at kommunens tilbudspligt ikke gælder andre unge under 25 år. Disse kan ”modtage tilbuddet”, hvis de selv retter henvendelse eller gennem almindelig vejledning i UU-centret. Unge under 25 år, som har et uafsluttet ungdomsuddannelsesforløb efter lov om specialundervisning for voksne, er også omfattet af loven.

Undervisningsministeriet antager, at der vil være en årlig tilgang på 1.364 personer, svarende til 2,3 % af en ungdomsårgang. KL er ikke enig i denne antagelse. Det er KL's opfattelse, at Undervisningsministeriets prognose er for lavt sat, og at lovens retskrav vil øge den årlige tilgang sammenlignet med aktiviteten i de tidligere tilbud på området. Desuden er det sandsynligt, at målgruppen vil blive mere kompleks, idet det må forventes, at unge, som man hidtil har vurderet ikke ville have udbytte af et uddannelsestilbud, vil gøre deres retskrav gældende. Samtidig er der stor interesse og høje forventninger til uddannelsen i bruger kredse.

KL anbefaler kommunerne at foretage en nøje målgruppevurdering inden for lovens rammer med henblik på anvendelse af andre tilbud, hvis de unge kan drage større nytte heraf. Jf. ovenfor er der ikke retskrav på uddannelsen for unge, der er i målgruppen for de eksisterende ungdomsuddannelser, erhvervsgrunduddannelse (evt. med forrevalidering) m.v.

Uddannelsessteder

Uddannelsen kan finde sted på kommunale uddannelsesinstitutioner, der drives efter lov om specialundervisning for voksne og efter aftale med andre skoleformer som fx daghøjskoler, efterskoler, erhvervsskoler, husholdningsskoler mv. KL vurderer desuden, at den kommunale ungdomsskole med sine fleksible muligheder egner sig som uddannelsessted.

Det er afgørende, at kommunerne nøje overvejer, hvilke tilbudstyper og personalegrupper, som benyttes til at sammensætte tilbuddet. En (stor) del af målgruppen vil have brug for et tilbud, som vanskeligt kan betegnes som uddannelse i traditionel forstand. Her er det eksempelvis centralt, at tilbuddene ikke udformes som traditionel uddannelse, med hvad dette indebærer i forhold til forberedelsestid mv.

KL anbefaler, at kommunerne i videst muligt omfang anvender eksisterende tilbud, særligt i opstartsfasen af det nye uddannelsestilbud efter 1. august 2007. Det er væsentligt på sigt at have foretaget en grundig prioritering af eksisterende tilbud og få taget de rigtige beslutninger mht. ressourceallokeringer fra hidtidige tilbud og til den nye uddannelse, i det omfang det er nød-

vendigt. Samtidig er det afgørende, at kommunerne indbyrdes på sigt finder ind i et samarbejde om disse tilbud, som betyder, at rimelige holdstørrelser kan opnås. Disse processer tager tid.

Ikrafttræden pr. 1. august 2007

KL tolker ikrafttrædelsestidspunktet således, at kommunerne den 1. august 2007 forventes at påbegynde forarbejdet med at udbyde uddannelsen. Dermed vurderer KL, at det først er realistisk for kommunerne som helhed at være i drift med uddannelsen sidst i 2007. Under alle omstændigheder er de økonomiske rammer for uddannelsen p.t. ikke endeligt fastlagt (jf. herunder). Denne væsentlige uafklarede forudsætning bør man på nuværende tidspunkt tage med i sin planlægning af tilbuddet. Det anbefales, at man ikke lægger sig endeligt fast på indholdet, før de økonomiske forudsætninger er afklaret.

KL har anfægtet det urealistiske ikrafttrædelsestidspunkt overfor Undervisningsministeriet og i henvendelser til Folketinget, men uden at det har haft nogen virkning i den vedtagne lov.

Økonomien er ikke på plads og afventer arbejdsgruppe

KL skal præcisere, at de økonomiske rammer for uddannelsen ikke er faldet på plads. Det er KL's opfattelse, at den meget detailregulerede lov er underfinansieret. Derfor blev det i økonomaftalen for 2008 mellem KL og regeringen aftalt at nedsætte en hurtigarbejdende arbejdsgruppe, som skal se nærmere på økonomien i uddannelsen. De endelige økonomiske rammer for uddannelsen afventer denne arbejdsgruppe.

Økonomien som den ser ud p.t.

Indtil den ovenfor nævnte arbejdsgruppe har afsluttet sit arbejde, ser økonomien ud som beskrevet herunder.

I 2007 er der på bloktilskuddet afsat 31 mio. kr. og for 2008, 2009 og 2010 er der afsat 76,4 mio. kr. Der er lagt op til, at langt hovedparten af økonomien skal hentes inden for de eksisterende økonomiske rammer ved at anvende eller omlægge lignende tilbud i kommunen. Her er det Undervisningsministeriets opfattelse, at kommunerne skal finde 587 mio. kr., som er overgået fra amterne til kommunerne i forbindelse med opgave- og strukturreformen. Det er penge, som i amterne blev anvendt til den samme målgruppe. Og pengene skal altså findes indenfor kommunens eksisterende budgetramme.

Som forudsætning for disse tal budgetterer Undervisningsministeriet med en stykpris på 160.900 kr. pr. årselev. På baggrund af vurderinger fra kommunale eksperter er det KL's opfattelse af gennemsnitsprisen pr. årselev snarere vil ligge på omkring 270.000 kr.

Undervisningsministeriet forudsætter, at holdstørrelsen vil være i gennemsnit 6 elever pr. hold, og at der vil ske en løbende udslusning fra uddannelsesstilbuddet i et omfang, som svarer til en samlet aktivitetsreduktion på 8%. KL er ikke enig i disse forudsætninger. En udvidelse af målgruppen med unge med sværere handicaps vil medføre, at det ikke er muligt at opretholde en sådan holdstørrelse. På baggrund af erfaringer fra kommunale fagfolk skønner KL, at gennemsnitligt 4 personer pr. hold er mere realistisk.

Kommunerne skal i de fleste tilfælde betale den fulde pris, hvis en person som led i ungdomsuddannelsen tager hele eller dele af ungdomsuddannelsen på en af de uddannelser, der er finansieret af statsligt taxameter, dvs. også den del, som staten normalt betaler. Det drejer sig fx om højskoler, husholdningsskoler, eller erhvervsskoler. Undervisningsministeriet er efter KL's oplysninger ved at udarbejde mere uddybende informationer om dette.

Kommunen skal også finansiere udgifter til befordring mellem hjem eller fast aflastningshjem og uddannelsessted eller praktiksted. Undervisningsmidler stilles vederlagsfrit til rådighed for deltagerne. Erfaringerne viser, at transportudgifter udgør en væsentlig del af udgifterne på området.

Erfaringsudveksling mellem kommunerne

KL har oprettet e-konferencen "Ny ungdomsuddannelse for unge med særlige behov" på KL's hjemmeside (dialogportalen). Her er der mulighed for erfaringsudveksling mellem kommunerne. KL vil drøfte principielle spørgsmål, som rejses, med Undervisningsministeriet. Tilmelding sker via den dialogportalansvarlige i den enkelte kommune. Link: www.kl.dk/dialogportal

Hvis du vil vide mere/bilag

./. Loven er vedlagt som bilag i pdf-format.

Desuden henvises til Undervisningsministeriets kontor for specialundervisning, ungdomsskole og FVU:

Kontorchef Finn Christensen, 3395 1460, e-post:

finn.christensen@uvm.dk

Fuldmægtig Jesper Bøjer Jensen, 3392 5443, e-post:

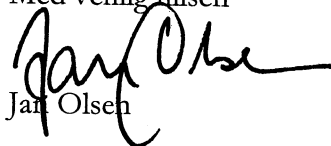
jesper.boejer.jensen@uvm.dk

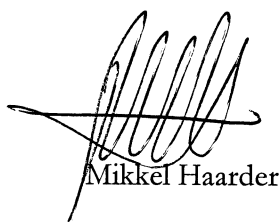
Kontaktperson i KL

Jan Bauditz, 3370 3230, e-post: jba@kl.dk

Lise Holten, 3370 3558, e-post: lht@kl.dk

Med venlig hilsen

Jan Olsen

Mikkel Haarder